Hby mr117

Edele Mogende Heeren

Om introort des d'Brieven bij d'Heeren
Staten van Hollandt aan den Heere Graef
van Waldeck, Piermont, Culenburgh, geschreven
en voorts zamen bijn Gen: aan M. Gd.
Mev: uitgegeven, tot Dienstes;
Hebben de selve Brieven onder date Gaanden 26 deses
stijls Lori met de Brieven hier inne geweiset,
ende d'wapt van Jo: Jan Diedrick van
Mortagne, bijgaan aende Jofvrouw Catharina
van Oldenhof mitsgaders het Bij d'Voorsz
Werbach, ons Lant van Handen gekomen
Sibben soo gaeft doenlijck, gelesen, gelijcken
en geexaminiert, ende vinden dies
wijder van gelijcken sijn dat in Pietmiranti
en niettemin Geliefde Vrunden, d'argte
Heeren Staten van Hollandt bij voorsz aff=
=gemaent te worden van soodanig goede en
Wardecommunicatie als hare Ed: Mev:
bij d'voorsz Brieven doen, en ofsiers
aangemelden Heere Graef en d'Stadt
en Graefschap Culenburgh, met
eenige dat men het Feijt vanden
voorsz Mortagne en voorschen d'Werkt
en dieswegen oock het Spoor van hare
Soo Mev. aen gedachten Heere Graef
tot appreghensie Gaan d'voorsz Mortagne
met sijne complicien, en het gevolg vande
Jofvrouw, aen hare Moogden alsoo
Wederwaerdig en sulcks en met Brieven
geschrevendt heeft. Maer datum

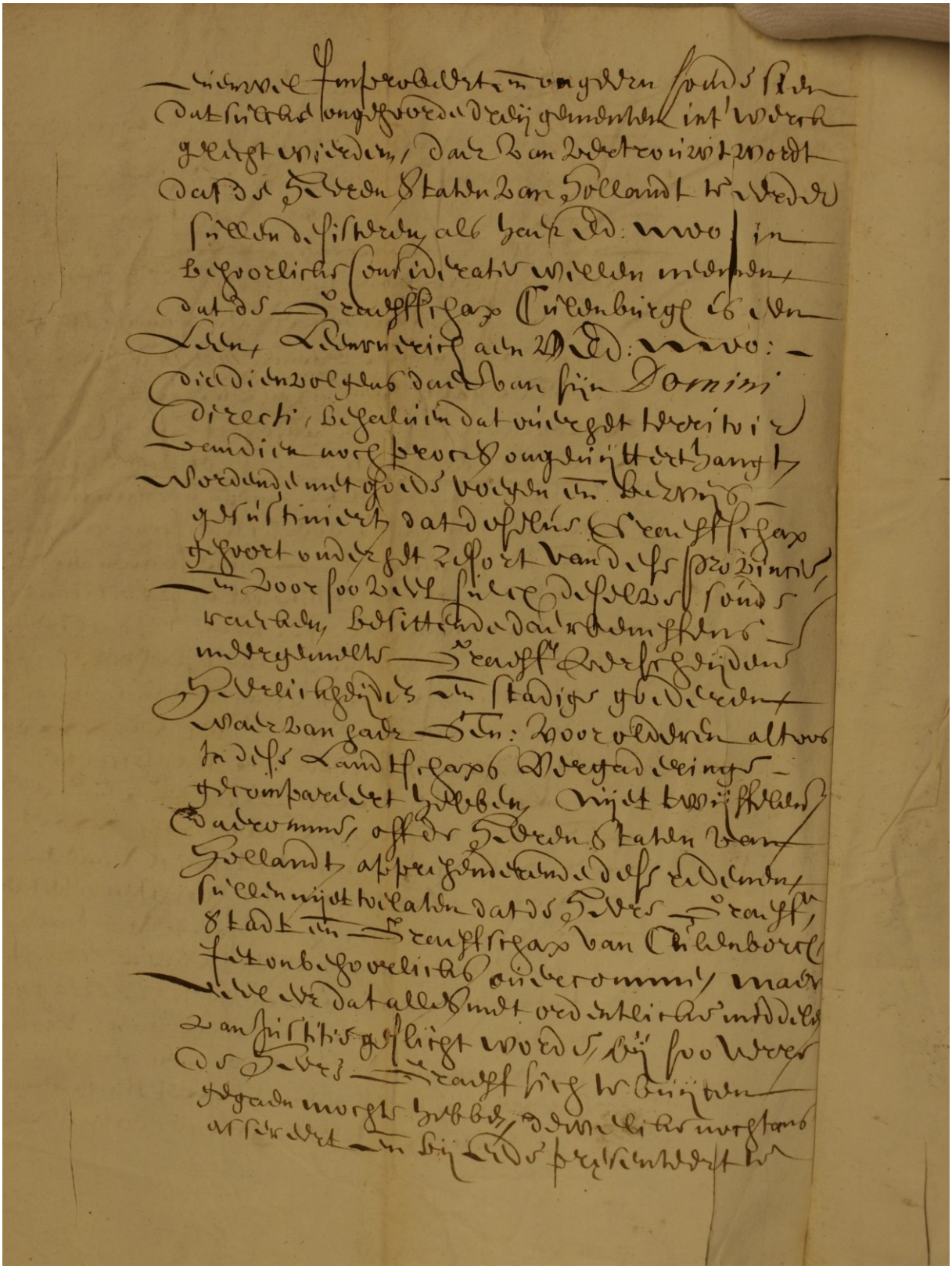

behoorlijck geijcken en gestelt hiervet te hebben,
't geene in sijn macht niet sijnde gestaen
hebbende soo welckers in U Ed: Mo: believen
offitiers beschicken niet en behooren achter
2 gevallende voor Mogende Heeren
Staten – Contracten / Ons nochtans in
U Ed: Mo: goet vinden ende dispositie

Bidden – Godt

Edel Mogende Heeren, U Ed: Mo:
bij voorspoedige regieringe te behouden
Geschreven tot Nijmegen den
17 Martij 1664

U Ed: Mo:
dienstwillige

die Raden ende Officieren des Furstendoms
Gelre ende Graefschaps
Zutphen

Theodorus van Hees

Sibba
Engelen

Edele Mogende Heeren, De
Heeren Gedeputeerden vande provincie
van Holland ende West Vrieslandt, hebben
onlangs in Onse Vergaderinge ons handelijck
bekent gemaeckt, alsoo 't gebeurt heeft
gij heeren soo bij de Heeren Staten Gene-
raeel principaelijck, als bij den Heere van Hollandt
oveerder ontdeckt, ende bij den Landt gekomen
is om te beoorlogen, ende in handen
vande Fur Titie te doen, t'selven den
persoon van Jonker Lodrick van
Mortaigne, ende zijne Complicen, gun-
stigh gebeurende gemaeckt aen
het rapt gepersoneerdt aen persoon
van Jonckvrouwe Catgherina van
Orlieno, Ende hebben wij bij die
occasie, nach voorgaende advis des
Raeds van Staten, onder anderen
goetgedoonden platteet met opsy nachen
te laeten dispesseeren voor de Compagnie
Ouaerde te peerde van Graeve Christiaen
Willebroort van Iona, in garnisoen tot
Keuzeler, ommme bij provisie garnisoen
te gaen houden binnen de Stadt
Cuijlenburgh, Bemuytlijck overgelaetende,
dat u. Ed: Mo: de voors opsy nanne
geliberiert te doen suppleeren, geen parti-
culiere platteet daer bij te voegen, es
de voors Compagnie te peerde te laeten
volgen, om bij provisie alsoo voorsch
binnen de voors Stadt Cuijlenburgh
garnisoen te houden, met dien verstande,
dat dese Compagnie soo gaer als de

bevoegdheid aanspraeckh sal connen te asseyeren
ende op te gaenden, wederkomen nader
Rekenghen gehouden sal werden, ende
eijndigende; Edele Mogende Heeren
beveelen u. Ed: Mo: in Godes Beijergh
protectie, Gedan Hagen den 26.ste Martij
1664.

van Ghiestraff. vt.

u. Ed: Mo: goede vrunden.

De Staten Ondersaet der
Verenichtede Nederlanden.

Ter ordonnantie van selve.

Ruijsch

Ed: Wo: Heeren, wij hebben ons pliegt gegunden
A' transportteren den 27 Meertij 1664 van Nymegen
naar Cuilenborg, binnen dien avont geheel laat
tot Tiel gearriveert, en den anderen dagen stracks
naar Cuilenborg, ontrent het Castele tot Buren
sijn ons ontmoet in eenen over deeltjen waagen de heer
Huis, gaarsijdert met den Secretaris Boot, als
gecom vande heeren Staten van Gelland, bij haer E.d:
hebbende vier ruijteren; binnen genoelte heeren dat
tot haer E.d: wagen getreden, en wij oock daer naar van
onse peerden, hebben ons een vriendelijcke compliment
toe gewenscht, hebben haer E.d: op gelijcken fatsoen weederom
beantwoort, die voorn heeren sijn voort gereeden ont'
Castele van Buren te besien, en wij naar Cuilenborg
gaanneerd, soo hebben wij die derde waegt te wee
aangedaen, ontrent die nieuwe brugge liggende in
gesteegt tusse Buren en Cuilenborg, alwaer wij
vonden staen twee ruijteren, die ons gebracht het
voort bevent den Gruijter Lou binnen Cuilenborg
voor welcke herberge wij Swillekomst hebben
van Hegeltus de Hoed, door deselve Stadt rijd
jagen die in geheertus hoe wel gecontenteert t
wesen, waer van ons naadergandt inderder schere
ring is gedaen door den Stadtgelder en veel meer
anderen, naar die gehoudene maeltijt heeft den
Stadt holder van sijne Exc: ons int' bevinden
koomen bewillekomen, en bedanckt den E.E.d: Wo
hadden believer die voorsorge te hebben draegen, dat
sijne Exc: niet mocht beswaert worden boven reijs en
hebben nodig geacht audientie te laten schencken
door opgemelten Stadtsh: bij haer Exc:, derwelcke
ons datelijcke den cuns heeft geseijcht om opt'
Castele te laten gaeren, en sijn gecom: van den
Stadtgelder, en anderen Edelen tot inde audientie
Camer van haer Exc: hebben haer Excel: met den

Compeiment begrout wegen V:Ed: Urs: & oock
verlaeghe die stadt & ondergeschreven dat sich
tegen woerdich in vindt die Graffschap Culemborch,
dieselbeijen in substantie der redynnie gewelt
van sacke tegen principaelen, wegen de rapt gedaen
aen Joff.r orliens, soo geladen zaen voor d. ad ons
~~zaen~~ & dier wijt de minste kennisse van dit werck,
ooch die Joff.r orliens nijt gesien, gesproeken off
gekent te hebben, off door spreeken, nach eijndinge
van onse discursen zoo der Stadt gelder van sijn die
die geweld geschapuhreijt van sacken gewelt
Coutisseyes volgens copie sich mettens gaende # waer toe
ons sullen reisseren, binnen nae dit gewelt
wederom met der Stadt gelder & vele edelen aen
coms, & door den edeman in ons legement
geconvoijeert.

Omtrent ten 7 uren is den Heer Veradta Bot bij
ons gekomen int' legement, & presenteerde den
dienst van den Heer Graef, sijn Ed: wederom beleefdelijk
geantwoort, & ~~[illegible]~~ discursen gehaelder hebbende,
gelooffen, seerelijcke ~~[illegible]~~ datmen
deese stadt geen incomoditeijt sonde aendoen, & sagen
alle openbeijere te genoot orderen off van Condralitijt
off van mijn Heere van Bolant, wij hebben gewonnen
op geleijden van den Heijen, dat de Heere van Bolant
sadere geenen hebben gelaet niet van Culemborch
te Strecken, maer t' Vbeijen tot naeder orderen,
dat sijn geen wagenen met eenige stuijnduten alsich
gaerrieberen, om de stadt te de moijeren, noch laten
sich ook geene schepen binnen met eenige ammunitie
omtrent het lant van Culemborch, sich mach
niemant uit deese stadt gaen, off meijer den
passeerde heben van genoot van Bolant, maer
wij geven ottan soo wel passeerde aen die geen dijt'
van ons Vroeden, / De luijtenant colonel stelant

Hebben ons op gaijder wijse bedoelen, & alles
omstandigheijt bequadt, soo dat hun Ed: hadde
goeumanddert, den compis te voet aen t' voor,
& tegens over den compis poorten, & aen de Zant
poort ocke den compis te voet, de poorten worden
noch sterke beset, & de wijle nu alles de wereldt
geleert dat Mertaingne ontkoomen is, soo oordeelen
wij nu geleerde voorlen luijden van kennisse, dat
dese bestellinge verder onnodich is, & strecken tenen
maele tot totaele ruijne, van dese in gesetten
des Graefschapes Culemborch. Doch bidden ons
onder voorpen W: Ed: Mo Gedrag, willen de Almo.
gepen bidden dat gein beleidee W: Ed: Mo: te
begenadigen met voorspoedige regeringe.

W: Ed: Mo: onderdaige dienaers

[illegible]

Actum Culemborch den 26 maert
1667 ontrent negen uren
in den avont

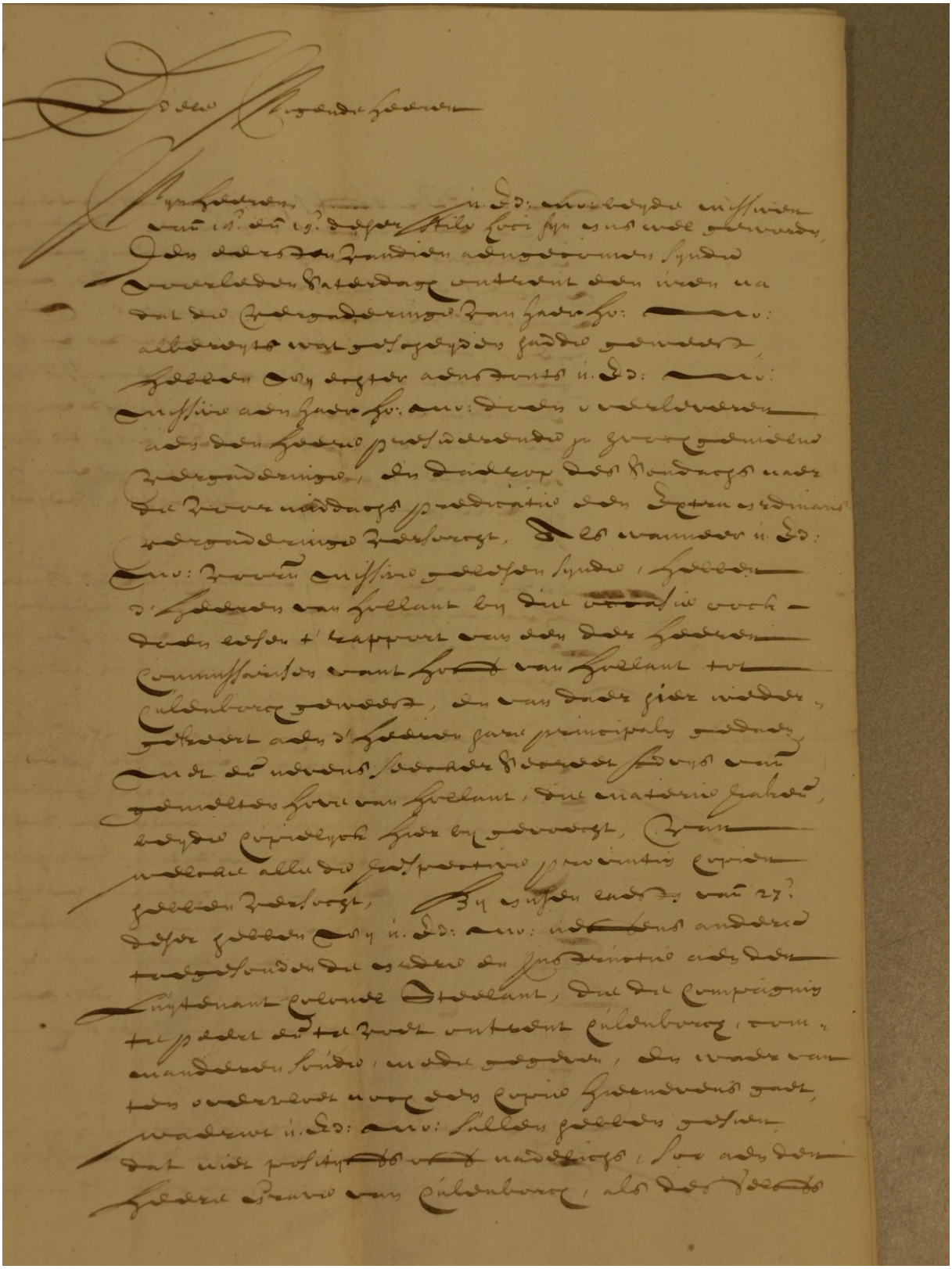

Stadt den Brief [illegible] is geschreven, den
Sullen verwolgens Tijdens, dat voor nier
nadeelen dienadagende wonden, alles
volgens en zij contrairie van u. Ed: Mo:
voorgeschreven respective [illegible],
Ons Sullen
den Bode, die u. Ed: Mo: deses zo mijnen geest
geleverd, met u. Ed: Mo: pademissie opgrondien
den desen mede den ordinaris post voor aff van
gaets, ons mede gens aen u. Ed: Mo: te commen
[illegible] geldend de preventie van Hollant
op Medegen, Soo. Ons bedrogt sijn, desen adresseert
sal wonder te oprenen,

Ten de middel zijder by gaeten copie van Brief van
Heeren Staten: Mo: Gedeputeerden zij
Overgeleert Sullen u. Ed: Mo: sien den
[illegible] volgens voedings tot dant van Sabes alsoer,

Den Heeren Bralden alhier admiraal [illegible] Johann
van Heeren Bijsoeyt van Mennoten geleet al weder
van dagen tot Gendealiteyt overgeleverd den
ingesonden endmeno Geadoptiert de verschoyn
Conferentie over den Geestelijcken der Geestelijcken
Boeckelen, Ons geleeten desselvo overgenomen
Sullen es nos dienadnagende onderdanigsten
Gedenkeren na u. Ed: Mo: Resolutie op jonoeten
Constaen gedwongen, tot wart u. Ed: Mo: es nos
en geen nadeen Resolutie anders quamen aen
te bedenken,

Heeren zijn uteraeyt geleeten op zijn dagen tot
Gendealiteyt geweeyt den Resolutie van
d'Heeren zijn principalen opden Brieven van

Marquis [illegible] wegens Syne Hoogheyt den
Prince van Oranien opden heere Commis van
Spangien, die syne onderdanen der steden, prelaten ende
andere [illegible] van Brabant; En alsoo
hier met alle de provintien op deselve saken gesproken
[illegible] de respective provinciale steden [illegible]
[illegible] provintien van Gelderlant en
van Hollant, En tot dien eynde [illegible] van
[illegible] ernstelyck gesommeert syn, Soo sullen
wy U. Ed: Mo: onderdanighlyck versoecken,
dat wy hierop mede, soo haest het doenlyck
sal syn mogen worden geinstrueert van U. Ed:
Mo: goede meeninge en intentie,

Den heere Grave van [illegible] admitterende
[illegible] van Keppel, heeft van die [illegible]
ingebraght door [illegible]
credentiale, als U. Ed: Mo: hier by copyelyck
gelieven te sien, het welck is geresolveert gesonden
in handen van Ged. gedeputeerden, om te visiteren en
examineren,

T'gunt den heere Copes van wegen den heere
Churfurst van Brandenburgh [illegible]
Brandenburghse schult heeft overgegeven sullen U. Ed:
[illegible] met de bygaende copie mede gelieven te sien,
[illegible] remarquen biddende

Hier mede Edele Mogende Heeren, Wy U. Ed: Mo: wyse
[illegible] meer en meer te willen voorspoedigen
altoos blyvende

U. Ed: Mo:

Onderdanige dienaren

Ed. Maldenbach G. W. v. Raesfelt R. v. Ommeren

Geboden in faeden van
Monr: de Mortagne ende
Juffrou van Orliens

Ao. 1664 den 18 Maerdy nae de middag omtrent
2. uyren een dienaer van voorsz Mortagne ge
comen synde ten huyse van den Drost van
Culenborgh om te verboeden sauvegarde en
protecie voor synen Heere ende seeker Juffrou
genaemt Juffr: van Oliens, de welke hy seyde
met malcanderen uytten Schagh gegaen
ende tot meerder seekerheyt herwaerts gekomen
te syn, den Drost hem gevraegt hebbende
of sy luyden met goeden Wille mitmalcanderen
weegh gegaen waeren ende uyt was dedenen
waerop geantwoort synde, sae, ende dat selx
geschiet was, om dat de Momberes van de
Juffrou haer Wilden doen trouwen aen een
van haer Swagers. heeft voorsz Drost
aen syn Ed. daervan kennisse gegeven
die hem belasten de voorsz persoonen aens
Heerhuys alwaer sy luyden onder te stoken
aengekomen waeren selfs te spreeken ende

de Juffrou te vragen off hy met haeren goeden
wille met Mons.r Mortagne gegaen ende
herwaerts gecomen Was ten pries voorz.
Waerop hy Juffrou antwoordt: Jae.
Daerop Syn Hoogged. Ex: raeds toegestaen
in de Stad te mogen comen ende by provisie
te mogen verblyven tot naerder dispositie
Synde dselve gaen logeren in de Berberg op
het marckt genaemt de goude Leeuw.
Den 19. Meert smergens hebben voorz. Mortagne
ende Juffr. Coleins aen Syn Ex: den presenteren
Requeste by Haere Hoyde onderteykent, ver
soekende als in dselve.
Hierop heeft S. Ex de Scholtis en Secretaris
van de Stad belast aen de voorz. Juffrou
t voorz. Requeste nochmaels voorteleesen
ende haer afvragen, off hy t selve uyt
haer eygen vryen wille had onderteekent
Selx geschiet Synde, heeft geantwoort Jae
met meerder expresse van Woorden
tenderende tot het verbreek in dselve
Requeste geweest, dies mit temm heeft Syn
Ex. het voorz. Requeste in adhys gelieven

Let. A.
de Beere Schaull
Strijs & Vos vaull
voorsy meer
gedeelt

Declaring vande
Request & Silwy
wier niet te
provisie

te houden soder daerop die voormiddag
te disponeeren.
Ende snaemiddags omtrent 2 uyren d'Heere
van Vlaerdingen gecomen synde, met bericht
dat de voorn. Juffrou van Mons. Mortagne
tegens haeren wille ende genoeghsaem met geweld
uytten Haag gelicht ende weggebracht was, ver-
soekende haer te beweeren ende dat sy niet verder
mochte vervoert worden, Waerop ordre gestelt
synde, heeft den voorn. heere van Vlaerdingen
door den Drost de voorn. Juffrou doen versoeken
om haer te mogen spreeken, t'welke den Drost
instantelijck aen haerlo verzochte, e doch haer
daertoe niet heeft commen bewegen, niet tegen-
staende Mons. Mortagne selfs haerlo daertoe
heeft poeden tepersuadeeren, presenterende in syn
camer te sullen vertreeden, als de Juffrou met
voorn. heere van Vlaerdingen beliefde te spreeken
Waerop sy antwoorde, dat sy met hem niet te spreeken
hadde, noch hem wilde spreeken, uyt redenen
dat sy sulx niet a propos vond, ende om hem te
betoonen dat sulx niet en geschiede door indueie
van Mons. Mortagne seyde hem t'selve door
een brieffgen te willen bekent maeken als int

Lit B.

Het brieffje mede gedeelt als boven.

's Heers Kassiers dondyge brief.

selve te sien is, seggende daerby als een van haere vrienden off ymant van haerentwegen quaem om haer te spreeken dat sy sulx geerne soude doen, maer de heere van Haeringen gieng haer niet aen, ook hadde sy met denselve niet te doen noch te spreeken, wier mede de heere van Haeringen weer verworpen is.

Ende heeft syn Ex. niettemin op de geruchten denselven avont den voorn. Mortagne ende juffrou door den officier doen aenseggen dat sy haer souden hebben te separeren ende de Juffrou in volcomene vryheyt en de libertijt laeten, twelk den $\frac{10}{20}$ Meert smergens tydelijk hebbende doen effectueren ende de voorn. Juffrou in een ander huys gebraicht synde is aldaer in goede bewaritijt gestelt met last dat Mons.r Mortagne noch ymant van d'synen haer soude mogen spreeken.

Brieffje omtrent dit.

Ende niet tegenstaende Mons.r Mortagne op denselven tijt een syn Ex. seer instantelijk verzocht heeft dat sy huyden by malkanderen offte ten minsten in een huys verblyven mochten, heeft syn Ex. de voorst resolutie doen achterwolgen ende syn Mortagne

verhoek afgeslagen.

Omtrent 8. uijren is een dienaer uyt den Haag genaemt Nicolaes van wegen de Vrienden van de Juffrou by den Vorst geweest, versoekende mes de Juffrou alleen te mogen spreeken de welke dien voormiddagh alsmede naemiddaghs met voorn. Juffrou langh alleen gesproken heeft.

Omtrent 10. uijren is een courrier uijt den Haagh geweest presenterende aen S. Ex. C. patenten van Haer H. Grootmog. de heeren Staten ende van den H. Prince van Holland, dewelke in syn Ex. Lees voorgelesen synde, is den Knoots ontboden, om rapport van syne verrichtinge te doen, dewelke gerapporteert hebbende, dat hy Juffrou van Orliens alleede volgens voorgaende last van syn Ex. in een ander huys gebracht ende tot goede seeuriteyt gestelt hadde en dat hy ook gehoors hadde, dat Mons.r Mortagne en syne dienaers waeren vertrokken.

Lit. C.

Welke door ordre van syn Ex. aende Voorst-Courrier in presentie van de broeder vande

heere van Maerdingen zijnde gelegt zijnde, hebben
deselve zijn voorgeleed: ex. daeroveronderd
bedankt ende zijn alsoo vertrokken.

D. 28: Den voorsz: 10/20 Meert savonts heeft den Drost
Jhr: van Orleens gemuntst deze afrragen
als in relatie van Richter en schepenen
breder is blyckende.

under groen Raadsheer
Pjacq de Sitvare
mede verteld.

E. 28: Den 1/21 dito Saemiddags zijn hier geweest
de Heeren Raets heere Lyzen en Fiscaal
Stryen presenterende aen zijn ex: brieven
van Ed: Grootmog: heeren de Staten ende
van Ed: Hove van Holland en Westvrieslt
ten zijne als mede selve.

Versoekende voorders den gemelden heere
Fiscaal dewyle Mortagne zem met de
zijnen geabsenteert heeft, by aldien den
selven ergens latitere offte weder inwonen
mochte, dat zy in verseekeringe gebracht
ende daer Ed: Grootmog: daeraff advertentie
gegeven worden. Waerop ex. geantwoort
dat in sulken gevalle tot contentement
van daer Ed: Grootmog soude worden
gedisponeert.

ende den Raetheere Huyzen versocht hebbende
dat hy de Juffrou vryelijck ende alleen soude
mogen spreeken, ende dat hem d'selve weder
over ende mede gegeven werden mochte
twelcke S. Ex. tot d'selfs contentement
toegestaen heeft, mits dat sulx mit haer
beliefven ende sonder force offte violentie
geschieden mochte:

Den voorn. Raetheere de Juffrou tot tweemaels
gesprooken hebbende, is weder by S. Ex. gecomen
met berichte, dat hy haer H.: voor als noch
niet en hadde commen disponeren om mede
te trijden. Versoekende oversulx aen
S. Ex. dat voorn. Juffrou ten huyse van
Schepen Hoevenaer; alwaer d'selve
begeert, wil bewaerd worden mochte
datten niemand by en quaem tot
dat haer broeder ende susters hier ge-
comen ende haer H.: naerder soudden comen
disponeren; twelcke S. Ex. volomentlijck toe-
gestaen ende d'selver officiers ende den
voorn. Schepen Hoevenaer wil sericksel

gelast hierop goet regard te sullen nemen
waermede de voorn: Heeren wederom syn
vertrokken.

28. F. Den voorsz: dito heeft den secretaris over
gelevert seeteren brief ende trouwbeloffte
van Juffrou van Uliens, dewelke Mons:
Mutagne voor syn vertrek aen hem
hadde gegeven.

28. G. Den 12/22: dito voormiddags is een courier
uyt den Haagh geeomen met brieven van
Haer Hooghmog: aen syn Ec: ten sine
als mede selve;

28. H. Hierop derselven dito met den voorsz: courier
aen Haer Hooghmog: is gereskribeert
als mede selve.

Dito saevonts is een Juffrou van Utrecht
geeomen met brieven van de Heeren
Ryzeen aen Juffr: van Uliens ende
Schepen Hoevenaer, versoekende den
voorsz: Juffrou tot gesellschap van sijn Jffrou
van Uldens wesen ende blyven mogte
tot dacreomste van haer broeders ende

Sulters, tweelcke tot believen van Juffrou van Orliens gestelt synde, heeft dselve daerin gelonsenteert ende de voorsz Vrouwe by haer genomen.

Den 13. dito omtrent 2 uyren naemiddag syn de Raetsheere Ryzen en Schaeltsteyn geassisteert met eenige gewapende soldaten van Schalkwyk te scheep comende aens veerhuys geland ende aldaer vindende twee dienaers van Mevr. Mortagne, hebben deselve gearresteert ende gedesineert waervan den Dosis advertentie gereegen hebbende, is daetsel daerhenen gegaen ende dselve 2 dienaers (: die alreets uytten voorsz veerhuys in een schuyt gebracht ende aldaer geboyet waeren :) door den Scholtis Welker in huysdenbrengen, daetsel ontsloten ende in syne bewaeringe genomen, protesterende als naerreichten soo daer yets geschiet off gedaen mochte syn tegens de Jurisdictie van Synderie.